

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.
przeciwko M. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 5 kwietnia 2024 r., XII Ga 635/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(a.z.)

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 5 kwietnia 2024 r. powód Bank spółka akcyjna w W. wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje następujące istotne zagadnienie prawne: Czy po wypłacie gwarancji Bankowi przysługuje jedynie roszczenie zwrotne oparte na subrogacji legalnej czy też ma on wobec dłużnika dwa kumulatywne roszczenia, a mianowicie jedno wynikające z subrogacji ustawowej a drugie wynikające ze stosunku wewnętrznego - ze zobowiązania jakie składa kredytobiorca do zwrotu kwoty wypłaconej gwarancji?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez odpowiednie sformułowanie wniosku zawierającego prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W tym kontekście podnieść trzeba, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach wniesionego środka prawnego argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (zob. postanowienia SN: z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14 oraz z 11 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 22).

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie dotychczas nierozstrzygnięte w orzecznictwie, a zatem takie, które cechuje się przymiotem nowości i którego wyjaśnienie może sprzyjać rozwojowi prawa (zob. np. postanowienia SN: z 21 stycznia 2022 r., I CSK 1285/22; z 24 kwietnia 2023 r., I CSK 4950/22; z 20 grudnia 2023 r., I CSK 4003/23). Powołanie się na przyczynę kasacyjną wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Zagadnienie prawne powinno przy tym zostać oparte na konkretnych, powołanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisach prawa, które jednocześnie pozostają w związku z podstawami wniesionego środka prawnego.

Zagadnienie takie musi zostać ujęte w sposób abstrakcyjny - tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest także powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen przedstawionego problemu i zaprezentowanie możliwych kierunków interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 16 grudnia 2021 r., V CSK 289/21; z 23 grudnia 2022 r., I CSK 3245/22; z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1253/23; z 4 września 2023 r., I CSK 1862/23; z 31 stycznia 2024 r., I CSK 2718/23).

Ponadto zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny dający się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienia SN: z 13 stycznia 2023 r., I CSK 1826/22, i z 26 maja 2023 r., I CSK 4904/22) oraz nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienia SN: z 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, i z 15 kwietnia 2021 r., I CSK 720/20).

Skarżący powyższych wymagań nie spełnił. Powód w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania stwierdził, że przedstawione zagadnienie prawne dotyczy podstaw roszczeń regresowych Banku powstałych po realizacji gwarancji udzielanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne. W uzasadnieniu tym brak jest natomiast – co jest niezbędne - powiązania przedstawionej kwestii z precyzyjnie oznaczonymi przepisami. Jak zostało to już wyjaśnione przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów (zob. postanowienie SN 10 kwietnia 2024 r., I CSK 1248/23).

W uzasadnieniu przedmiotowego wniosku skarżący powołuje jedynie art. 118 k.c., który nie stanowi samodzielnej podstawy dochodzenia jakichkolwiek roszczeń, a jedynie reguluje termin przedawnienia. Odnosi się zatem do kwestii

wtórnej wobec zaprezentowanego zagadnienia. W konsekwencji przywołany art. 118 k.c. nie stanowi przepisu, na tle którego powstały zaprezentowane wątpliwości.

Jak zostało to już podniesione nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi kasacyjnej informacji i argumentów na uzasadnienie przyjęcia jej do rozpoznania.

Ponadto powód nie przedstawił stosownej argumentacji jurydycznej wskazującej, że zaprezentowane zagadnienie ma charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że istnieją co najmniej dwie równorzędne możliwości jego rozstrzygnięcia. Nie przedstawił zatem argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen zaprezentowanej kwestii. Za takie nie można bowiem uznać zaprezentowania – bez jakiegokolwiek odwołania się do poglądów doktryny i orzecznictwa – stanowiska polegającego na wyborze jednego z wariantów zamieszczonego w badanym zagadnieniu.

Tym samym nie wykazał – co jest niezbędne, że rozstrzygnięcie podnoszonej przez niego kwestii stwarza realne i poważne trudności i tym samym ma znaczenie dla rozwoju prawa (zob. postanowienie SN z 28 maja 2025 r., I CSK 3731/24).

Ponadto powód nie dostrzega, że Sąd Najwyższy wyjaśnił już, że do zlecenia udzielenia gwarancji bankowej mają zastosowanie przepisy art. 734 i n. k.c. i że w umowie tej bank zobowiązuje się wobec zlecającego do udzielenia we własnym imieniu gwarancji o oznaczonej treści oznaczonemu beneficjentowi. Jeżeli zgodnie z umową zlecenia i umową gwarancji gwarant zapłacił sumę gwarancyjną na rzecz beneficjenta gwarancji, może żądać jej zwrotu od zleceniodawcy, przy czym w literaturze zgodnie wskazuje się, iż podstawą tego roszczenia jest art. 742 k.c., co zakłada, że zapłata sumy gwarancyjnej stanowi wydatek poniesiony w celu należytego wykonania zlecenia. Konsekwencją tego stanowiska jest stwierdzenie, że roszczenie o zwrot sumy gwarancyjnej podlega dwuletniemu przedawnieniu zgodnie z art. 751 pkt 1 k.c. (zob. wyrok SN z 11 lipca 2023 r., II CSKP 734/22, i cytowane tam orzecznictwo).

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]